

[Tang Sørensen]

kan leve med, at man indfører særbeskatninger. Det dræber den sidste rest af optimisme i dette erhverv.

Jeg forstår meget godt, at de unge landmænd, der nu har samlet sig i en alternativ gruppe – man kalder den LR 80 – føler sig klemte, og at man tager demokratiets ret i sin hånd til at mødes og samles og diskutere, også med landboorganisationerne, i et forsøg på at påvirke lovgivningen.

Jeg håber virkelig, at man inden for socialdemokratiet vil forstå, at landbrugets problemer er store. Man løser ikke landbrugets problemer, som hr. Westh var inde på, med en lang række støtteordninger. Man vil støtte til højre, man vil støtte til venstre, og man vil støtte i midten. I den sidste ende er det landbrugserhvervet selv, der kommer til at betale disse støtteordninger. Man gavner kun dansk landbrug på én eneste måde, nemlig ved at sænke omkostningsniveauet, således at dansk landbrug får produktionsvilkår, der er acceptable. Så skal dansk landbrug også nok vise sig tilliden værdig og skabe fornyet optimisme og flere arbejdspladser til gavn for os alle og til gavn for samfundet Danmark.

Bjørn Poulsen (SF):

De problemer, som er årsag til den debat, vi har i dag, er nogle problemer, som berører en del af landbruget – endda en lille del af landbruget, i hvert fald hvad angår det akutte problem. Det er jo ikke et generelt problem for dansk landbrug, at der er økonomisk krise. Det er et generelt problem for en lille del, 1.000–1.500 landmænd, som er kommet i klemme på grund af den økonomiske udvikling.

Hvorfor er denne situation egentlig opstået? Ja, man kan vel sige, at de økonomiske problemer for denne lille del af landmændene stammer i første række fra, at nogle forventninger ikke er blevet opfyldt. Der er for mig ingen tvivl om, at den tilsyneladende succes med indmeldelsen i fællesmarkedet og deraf stigende priser på landbrugsvarer har gjort, at mange nyetablerede landmænd har investeret på en måde, som ikke var så ansvarlig, som det dengang så ud til. Samtidig har de øgede jordpriser med tilhørende højere vurdering gjort, at man via låntagning i de højere vurderinger har haft mulighed for at

overleve og håbe på, at inflationen hen ad vejen ville ordne problemet.

Hvis man ser på den meget store gældsætning, som nyetablerede landmænd har, kan man godt blive lidt rystet over, at de i det hele taget har turdet gøre dette. Når man kigger på selve problemet, må man se på: hvad er det egentlig for en gæld, og hvorledes hviler de forskellige renteudgifter på landmandens økonomi? Jeg synes, der især er én ting, der straks springer i øjnene, og det er rentebyrden på den kortfristede gæld til foderstoffirmaerne. Ikke mindst når man finder ud af, at den effektive rente på denne gæld vel efterhånden ligger omkring de 30 pct. p.a., siger man til sig selv: ja men hvordan i alverden kan dette dog lade sig gøre? Vi ved, at en meget stor del af firmaerne inden for grovvarerfoderområdet er ejet af landmændene selv. Hvorledes kan så høje rentesatser egentlig lade sig gøre? Ja, jeg forstår det altså ikke selv, men det kan jo være, der er nogen, der kan forklare mig, hvorledes man kan føre en rentepolitik på den måde, som man har gjort, inden for landmændenes egne rækker.

Jeg nævnte tidligere den tilsyneladende succes, som medlemskabet af EF har givet. Jeg vil dog vove den påstand – det synes jeg sætter hele diskussionen lidt i relief – at succesen har været et dyrt bekendtskab for forbrugerne i Danmark. Jeg har naturligvis til hudløshed hørt, at forbrugerpriserne ikke er steget mere end lønningerne, tværtimod, men lad mig sige det rent ud, at hvis alle producer og fabrikanter i dette land brugte samme undskyldning, så havde den danske forbruger ikke råd til noget som helst i nogen retninger, så det er en uhyggelig dårlig undskyldning.

Vi ved, at fødevarer i dag hviler meget tungt på et familiebudget, og det er naturligvis noget, som ikke mindst i den nuværende situation har virkelig stor betydning. Derfor er det lidt kedeligt, når man fra et erhverv som landbruget kommer og piber over det, der nu skal ske. Hvis der skulle være tale om samme tilbageholdenhed som den, man vil forlange fra lønmodtagerne i dette land – dermed er ikke sagt, at jeg støtter den tilbageholdenhed, man forlanger, tværtimod – var der nok tale om jordskatter af en helt anden størrelse.